

OVO.Fryslân.Noord

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Fryslân-Noord

Examenreglement !mpulse Kollum 2026 - 2027

Versie: september 2026

Vastgesteld in de GMR:

Inleiding

Het behalen van een diploma vmbo, havo of vwo is gebonden aan wet en regelgeving zoals beschreven in de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO2020), die met ingang van 1 augustus 2022 van kracht is.

In onderstaande links is de inhoud van de wet en het uitvoeringsbesluit te vinden.

[Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

[Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

Op grond van de WVO2020 heeft de scholengemeenschap centraal het kader voor de examenreglementen, die de locaties zelf opstellen, vastgesteld. Daarnaast stelt elke locatie een programma van toetsing en afsluiting vast. Het examenreglement van de locatie en het programma van toetsing en afsluiting van de locatie kunnen in één document zijn weergegeven.

De Centrale Examencommissie bestaat uit de examensecretarissen van de scholen van OSG Piter Jelles en Simon Vestedijk en de coördinator eindexamens van OVO Fryslân Noord.

De in de WVO 2020 gehanteerde indeling wordt ook in dit document en in examenreglementen gebruikt. Bij elk artikelnummer staat tussen haakjes vermeld wat het bijbehorende artikel in het WVO 2020 of het Uitvoeringsbesluit 2020 is.

Het bevoegd gezag, de examensecretaris en de examencommissie spelen een belangrijke rol bij het toetsen en examineren. Een begripsbepaling is via onderstaande links te vinden:

Bevoegd gezag: het bevoegd gezag, bedoeld in [Artikel 1.1 Wet voortgezet onderwijs 2020](#).

Examencommissie: de examencommissie bedoeld in [Artikel 2.60d Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

Examensecretaris: de examensecretaris bedoeld in [Artikel 2.51a Wet voortgezet onderwijs 2020](#).

Michelle Wiegink

Femke de Boer

Examensecretarissen Impulse Kollum

Inhoudsopgave

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen.....	5
Artikel 1. Indeling eindexamen; profielwerkstuk en maatschappelijke stage.....	5
Artikel 2. Onregelmatigheden	5
Hoofdstuk II. Inhoud van het eindexamen	7
Artikel 3. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten	7
Artikel 4. Minimumeis overeenstemming eindexamenvakken met schoolsoort of leerweg van inschrijving	7
Artikel 5 Eindexamen v.w.o.(atheneum)	7
Artikel 6 Eindexamen h.a.v.o.	8
Artikel 7 Eindexamen v.m.b.o. theoretische leerweg.....	9
Hoofdstuk III. Regeling van het eindexamen.....	2
Afdeling 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting	2
Artikel 8. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting	2
Artikel 9. Programma van Toetsing en Afsluiting	2
Artikel 10. Programma van Toetsing en Afsluiting: Wijziging (aanpassing in het programma)	3
Afdeling 2 Schoolexamen	3
Artikel 11 Tijdvakken schoolexamen	3
Artikel 12 Wijze van toetsen	3
Artikel 13 Te laat komen en verhindering tijdens het schoolexamen	4
Artikel 14 Herkansen en inhalen	4
Artikel 15. Vrijstellingen.....	4
Artikel 16. Mededeling beoordeling schoolexamen	5
Artikel 17. Beoordeling schoolexamen	5
Artikel 18. Herexamen schoolexamen	6
Hoofdstuk IV Centraal examen.....	7
Artikel 19. Centraal examen in eerder leerjaar.....	7
Artikel 20. Regels omtrent het centraal examen	7
Artikel 21. Verhindering centraal examen	7
Hoofdstuk V Uitslag, herkansing en diplomering.....	8
Artikel 22. Eindcijfer eindexamen	8
Artikel 23. Uitslag eindexamen havo en vwo	8
Artikel 24. Uitslag eindexamen leerwegen vmbo	9
Artikel 25. Herkansing centraal examen	9
Artikel 26. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijke niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau.....	10

Artikel 27. Duplicaten en afgifte verklaringen.....	10
Hoofdstuk VI Overige bepalingen	11
Artikel 28. Afwijking wijze van examineren	11
Artikel 29. Inzage centraal examenwerk.....	11
Artikel 30. Spreiding voltooiing eindexamen	12
Artikel 31. Versneld examen.....	12
Artikel 32. Examenvak op hoger niveau	13
Artikel 33. Overgangsbepaling schoolexamen rekenen.....	14
Hoofdstuk VII Slot- en overgangsbepalingen.....	15
Artikel 34. Inwerkingtreding.....	15
Artikel 35. Citeertitel.....	15
Bijlage 1	16
Procedure aantekenen van beroep	16
De procedure	16
Ontvankelijkheid van het beroep.....	16
Poging tot minnelijke schikking.....	16
Behandeling beroep	16
Bijlage 2	18

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Indeling eindexamen; profielwerkstuk en maatschappelijke stage

Artikel 2.32 Wet voortgezet onderwijs 2020

1. Het eindexamen of deeleindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo kan mede een maatschappelijke stage omvatten.
3. Het schoolexamen vwo, havo en de theoretische of gemengde leerweg van het vmbo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
4. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één vak van de vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
5. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 2. Onregelmatigheden

Artikel 2.61 Wet voortgezet onderwijs 2020

Artikel 2.63 Wet voortgezet onderwijs 2020

Artikel 2.64 Wet voortgezet onderwijs 2020

Artikel 3.58 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

Artikel 3.59 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig onderdeel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. De examinerator meldt de onregelmatigheid, uiterlijk de volgende schooldag, tegelijkertijd in afschrift aan de secretaris van het eindexamen, aan de directeur van de school.
4. Alvorens een beslissing ingevolge het eerste lid wordt genomen, hoort de directeur, binnen vijf schooldagen na melding, de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
5. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

6. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep (deze procedure is beschreven in bijlage 1). Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
7. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Hoofdstuk II. Inhoud van het eindexamen

Artikel 3. Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.

Artikel 4. Minimumeis overeenstemming eindexamenvakken met schoolsoort of leerweg van inschrijving

Artikel 3.9 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

Indien het eindexamen één of meer vakken omvat van een andere schoolsoort of leerweg dan die waarvoor de kandidaat is ingeschreven, behoort ten minste één vak tot de voorgeschreven eindexamenvakken van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

Artikel 5 Eindexamen v.w.o.(atheneum)

1. Het eindexamen v.w.o.(atheneum) omvat:
 - a. in het gemeenschappelijk deel de vakken: Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, Duitse taal en literatuur, maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding.
 - b. in het profieldeel van het profiel natuur en techniek de vakken: wiskunde B, natuurkunde, scheikunde en het profielkeuzevak biologie.
 - c. in het profieldeel van het profiel natuur en gezondheid de vakken: wiskunde A (wiskunde B), biologie, scheikunde en één van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: natuurkunde, aardrijkskunde.
 - d. in het profieldeel van het profiel economie en maatschappij de vakken wiskunde A, economie, geschiedenis en één van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: aardrijkskunde, bedrijfseconomie.
 - e. in het profieldeel van het profiel cultuur en maatschappij de vakken: wiskunde A, geschiedenis, en het culturele profielkeuzevak: beeldende vorming, en één van de volgende maatschappelijke profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: economie, aardrijkskunde.
 - f. in het vrije deel van het profiel natuur en techniek, ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: economie, beeldende vorming, bewegen sport maatschappij (bsm).
 - g. in het vrije deel van het profiel natuur en gezondheid, ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: economie, beeldende vorming, aardrijkskunde, natuurkunde, bewegen sport maatschappij (bsm).
 - h. in het vrije deel van het profiel economie en maatschappij ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: economie, aardrijkskunde, bedrijfseconomie, beeldende vorming, bewegen sport maatschappij (bsm).
 - i. in het vrije deel van het cultuur en maatschappij ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: economie, aardrijkskunde, bedrijfseconomie, beeldende vorming, bewegen sport maatschappij (bsm).

- j. in een profiel kan wiskunde A of wiskunde B voorkomen, maar niet beide vakken.
- 2. Het bevoegd gezag van een school voor v.w.o.(atheneum) kan een leerling, na overleg met die leerling en, - indien de leerling minderjarig is - met diens ouders, voogden of verzorgers, ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijk opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.
- 3. De leerling van een school voor v.w.o.(atheneum) die in het bezit is van een diploma h.a.v.o. is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in de volgende vakken van het gemeenschappelijk deel: culturele en kunstzinnige vorming en maatschappijleer. (Zie artikel 15)
- 4. Het bevoegd gezag van een v.w.o.(atheneum) kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in de Duitse taal en literatuur of de Franse taal en literatuur in het gemeenschappelijk deel in de volgende gevallen:
 - a. de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
 - b. de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse of Friese taal;
 - c. de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.Bij toepassing wordt de taal vervangen door een vak uit lid 1 onder b, c, d, e.

Artikel 6 Eindexamen h.a.v.o.

- 1. Het eindexamen h.a.v.o. omvat:
 - a. in het gemeenschappelijk deel de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur, maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding.
 - b. in het profieldeel van het profiel natuur en techniek de vakken wiskunde B, natuurkunde, scheikunde en het profielkeuzevak: biologie.
 - c. in het profieldeel van het profiel natuur en gezondheid de vakken wiskunde A (wiskunde B), biologie, scheikunde en één van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: natuurkunde of aardrijkskunde
 - d. in het profieldeel van het profiel economie en maatschappij de vakken wiskunde A, economie, geschiedenis en één van de volgende profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: aardrijkskunde, Duitse taal en literatuur, bedrijfseconomie.
 - e. in het profieldeel van het profiel cultuur en maatschappij de vakken geschiedenis, Duitse taal en literatuur en het culturele profielkeuzevak: beeldende vorming en één van de volgende maatschappelijke profielkeuzevakken, ter keuze van de leerling: economie, aardrijkskunde.
 - f. in het vrije deel van het profiel natuur en techniek, ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: Duitse taal en literatuur, economie, beeldende vorming, bewegen sport maatschappij (bsm).
 - g. in het vrije deel van het profiel natuur en gezondheid, ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: Duitse taal en literatuur, economie, beeldende vorming, aardrijkskunde, natuurkunde, bewegen sport maatschappij (bsm).
 - h. in het vrije deel van het profiel economie en maatschappij ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: Duitse taal en literatuur, beeldende vorming, aardrijkskunde, bedrijfseconomie, bewegen sport maatschappij (bsm).
 - i. in het vrije deel van het profiel cultuur en maatschappij ter keuze van de leerling één van de volgende vakken: wiskunde A, economie, aardrijkskunde, bedrijfseconomie, beeldende vorming, bewegen sport maatschappij (bsm).
 - j. in een profiel kan wiskunde A of wiskunde B voorkomen, maar niet beide vakken.

2. Het bevoegd gezag van een school voor h.a.v.o. kan een leerling, na overleg met de leerling en, indien de leerling minderjarig is, met diens ouders, voogden of verzorgers, ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.

Artikel 7 Eindexamen v.m.b.o. theoretische leerweg

1. Het eindexamen v.m.b.o. voor zover het betreft de theoretische leerweg omvat:
 - a. in het gemeenschappelijk deel de vakken Nederlandse taal, Engelse taal, lichamelijke opvoeding, maatschappijleer en kunstvakken inc. ckv.
 - b. in het profieldeel van het profiel techniek de vakken wiskunde en natuur- en scheikunde 1, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk.
 - c. in het profieldeel van de profiel zorg en welzijn het vak biologie en één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: wiskunde, geschiedenis of aardrijkskunde, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk.
 - d. in het profieldeel van de profiel economie het vak economie en één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: wiskunde, Duitse taal, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk.
 - e. in het profieldeel van de profiel landbouw het vak wiskunde en één van de volgende vakken, ter keuze van de leerling: biologie of natuur- en scheikunde 1, waaronder tevens begrepen het profielwerkstuk.
 - f. in het profiel techniek in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, natuur- en scheikunde 2, biologie, geschiedenis, aardrijkskunde, beeldende vorming.
 - g. in het profiel economie in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, wiskunde, biologie, geschiedenis, aardrijkskunde, beeldende vorming.
 - h. in het profiel zorg en welzijn in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, natuur- en scheikunde 1, natuur- en scheikunde 2, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, beeldende vorming.
 - i. in het profiel landbouw in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken: Duitse taal, natuur- en scheikunde 2, biologie, geschiedenis, aardrijkskunde, beeldende vorming.
2. Het bevoegd gezag van een school voor v.m.b.o. theoretische leerweg kan een leerling, na overleg met de leerling en, indien de leerling minderjarig is, met diens ouders, voogden of verzorgers, ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.

Hoofdstuk III. Regeling van het eindexamen

Afdeling 1 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

Artikel 8. Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. Elke locatie heeft een eigen examenreglement. In dit examenreglement zijn naast de door de scholengemeenschap vastgestelde regels, de regels geldend voor de locatie opgenomen. Het PTA wordt volledig door de locatie vastgesteld. Het examenreglement wordt door het bevoegd gezag van de locatie vastgesteld en bevat in elk geval:
 - a. regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
 - b. informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in artikel 2;
 - c. inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen; en
 - d. in het geval van een school voor voortgezet onderwijs, de samenstelling en het adres van de in artikel 2, zesde en zevende lid, bedoelde commissie van beroep.
2. Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde examenreglement aan de kandidaten en de inspectie.

Artikel 9. Programma van Toetsing en Afsluiting

[Artikel 2.60a Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

[Artikel 2.60b Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast voor het desbetreffende schooljaar.
2. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
 - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
 - b. welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
 - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
 - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een
 - f. de wijze van toetsen (schriftelijk, mondeling, praktisch, enz.)
 - g. te laat komen en verhindering tijdens schoolexamen
 - h. hoe het toezicht bij de schoolexamentoetsen en schoolexamenzittingen is geregeld en hoe deze worden afgesloten.
3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
 - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
 - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en

- c. examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.
- 4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Artikel 10. Programma van Toetsing en Afsluiting: Wijziging (aanpassing in het programma)

Artikel 2.60c Wet voortgezet onderwijs 2020

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs respectievelijk de examencommissie vavo kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
 - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
 - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De examencommissie van de school voor voortgezet onderwijs wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts af van het advies van de examencommissie nadat het bevoegd gezag:
 - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
 - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.

Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op deeleindexamens.

Afdeling 2 Schoolexamen

Artikel 11 Tijdvakken schoolexamen

1. Het schoolexamen v.w.o. vangt aan op 1 oktober van het vierde leerjaar.
2. Het schoolexamen h.a.v.o. vangt aan op 1 oktober van het vierde leerjaar.
3. Het schoolexamen v.m.b.o. vangt aan op 1 oktober van het derde leerjaar.
4. Het schoolexamen wordt uiterlijk 15 werkdagen voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten met dien verstande, dat de werkdagen in de meivakantie en de verlengde meivakantie in deze telling meetellen (officiële feestdagen niet).
5. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het vierde lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak, doch na aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 12 Wijze van toetsen

1. De toetsen van het schoolexamen kunnen als mondeling toets, als schriftelijke toets, als praktische opdracht, of als profielwerkstuk worden afgenomen.
2. Praktische opdrachten, het profielwerkstuk zijn als groepsopdracht mogelijk.
3. De toetsen van het schoolexamen kunnen afgenomen worden in aanwezigheid van andere kandidaten die in hetzelfde vak eindexamen doen.
4. Bij elke toets kan de directeur een tweede examinator toestaan.

Artikel 13 Te laat komen en verhindering tijdens het schoolexamen

1. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk vijftien minuten na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
2. Het meer dan vijftien minuten te laat komen of het niet verschijnen, zonder geldige reden, van een kandidaat bij een toets van het schoolexamen, wordt als onregelmatigheid aangemerkt.
3. De kandidaat die om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij een toets van het schoolexamen krijgt een vervangende toets voorgelegd.
4. Wanneer een kandidaat een toets voortijdig moet afbreken wordt dit gezien als een onregelmatigheid. De directeur verklaart de gemaakte toets ongeldig en beoordeelt de gevolgen aan de hand van artikel 2.

Artikel 14 Herkansen en inhalen

1. Een kandidaat, die eindexamen aflegt, kan aan het eind van het schooljaar twee toetsen herkansen welke als herkansbaar in het PTA staan omschreven.
2. Regels omtrent herkansing zijn ook opgenomen in het toetsprotocol van de locatie.
3. De kandidaat, die eindexamen v.w.o., h.a.v.o. of v.m.b.o. aflegt, meldt zijn herkansing via een online inschrijfformulier. De kandidaat moet zich voor de aangegeven deadline via dit formulier hebben ingeschreven. Na de deadline wordt de inschrijving automatisch gesloten.
4. De herkansingen vinden op een daarvoor in de jaarkalender aangegeven momenten plaats. Kandidaten worden tijdig geïnformeerd over het openstellen van het formulier.
5. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing van de toets in een vak en bij de eerder afgelegde toets in dat vak geldt als het definitieve cijfer van de toets in dat vak.
6. Toetsen waarvan het resultaat tot stand is gekomen op grond van artikel 2, lid 2, zijn uitgesloten van herkansing per vak.
7. Alle schriftelijke toetsen die tijdens de toetsweken worden afgenomen en volgens het PTA in aanmerking komen voor een herkansing, zijn herkansbaar.
8. Als een leerling een toets mist dan moet hij/zij deze toets op een daarvoor aangewezen moment inhalen. De leerling verspeelt hierdoor niet zijn recht op herkansing.
9. Gaat het om een toets die buiten de toetsweek om is afgenomen, dan wordt de toets, in overleg met de vakdocent, ingehaald op de ingeroosterde inhaalmomenten volgens de geldende procedure.

Artikel 15. Vrijstellingen[Artikel 2.37 Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

1. De leerling van een school voor vwo die in het bezit is van het diploma havo is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak maatschappijleer. Indien het betreft het atheneum is deze leerling tevens vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak culturele en kunstzinnige vorming.
2. De leerling van een school voor vwo die in het bezit is van het diploma havo of het diploma vmbo en die één of meer vakken heeft afgesloten op vwo niveau, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.
3. De leerling van een school voor havo die in het bezit is van het vmbo en die één of meer vakken heeft afgesloten op havo of vwo niveau, is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in dit vak respectievelijk deze vakken.
4. Leerlingen die in een voorexamenklas doubleren, krijgen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd, te weten: CKV, Maatschappijleer, en in voorkomend geval voor het profielwerkstuk een vrijstelling voor het volgen van onderwijs, indien

op het moment van de vaststelling van de overgang het eindresultaat 'voldoende' of het eindcijfer 6 of meer is behaald. De reeds behaalde resultaten worden dan meegenomen in het nieuwe schooljaar.

5. Leerlingen die voor het eindexamen zijn afgewezen of terug zijn getrokken voor het examen, krijgen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd, te weten: CKV, Maatschappijleer, bsm en in voorkomend geval voor het profielwerkstuk een vrijstelling voor het volgen van onderwijs, indien op het moment van de vaststelling van de eindexamenuitslag het eindresultaat 'voldoende' of het eindcijfer 6 of meer is behaald. De reeds behaalde resultaten worden meegenomen in het nieuwe schooljaar.

Artikel 16. Mededeling beoordeling schoolexamen

Artikel 3.15 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. De examinerator stelt binnen 15 schooldagen na een afgelegde toets van het schoolexamen de kandidaat op de hoogte van het resultaat en de wijze waarop het resultaat tot stand gekomen is.
2. De secretaris van het eindexamen maakt, binnen twintig schooldagen na elke schoolexamenweek, bekend, voor zover van toepassing:
 - welke cijfers zijn behaald voor het schoolexamen,
 - de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld,
 - de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo, en
 - de beoordeling van de maatschappelijke stage.
3. De directeur maakt voor aanvang van het centraal examen aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a. een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
 - b. een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
 - c. de beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld; en
 - d. de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
4. De directeur en de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de in het derde lid genoemde overzichten en beoordelingen aan de kandidaat.
5. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het derde lid genoemde overzichten en beoordelingen.

Artikel 17. Beoordeling schoolexamen

Artikel 3.13 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. De cijfers van toetsen van het schoolexamen worden uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
2. Indien een kandidaat een toets van het schoolexamen aflegt bij twee examinatoren stellen de examinatoren in onderling overleg het cijfer van de toets vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde cijfer. Indien de uitkomst van deze berekening geen getal met 1 decimaal is, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd, indien het tweede cijfer achter de komma 5 of hoger is.
3. De toetsen van de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel worden beoordeeld met 'voldoende' of goed' of in havo en vwo met een cijfer voor de kunstvakken.
4. Het vak Technologie en Toepassing wordt beoordeeld met in ontwikkeling/competent/expert.
5. Het overschrijden van een deadline zonder geldige reden, ter beoordeling van de directeur, wordt beschouwd als een onregelmatigheid. Vervolgens treedt artikel 2 in werking.

6. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
7. De examinerator bepaalt het cijfer van het schoolexamen voor een vak d.m.v. het gewogen gemiddelde van de cijfers van de afzonderlijke toetsen. Dit is een eindcijfer met één decimaal. De afronding geschiedt als volgt:
 - Indien het tweede cijfer achter de komma een 4 of lager is, wordt naar beneden afgerond. Bijvoorbeeld een 5,44 wordt dan een 5,4.
 - Indien het tweede cijfer achter de komma een 5 of hoger is, wordt naar boven afgerond. Bijvoorbeeld een 5,45 wordt dan een 5,5.
8. In afwijking van het zesde lid, worden de kunstvakken in het vmbo en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel binnen alle opleidingen, beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.
9. In afwijking van het zesde lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.
10. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door tenminste twee examineratoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.
11. Een kandidaat kan bezwaar aantekenen tegen de wijze waarop een (school)examen is afgenomen, tegen de inhoud van een examen of tegen de beoordeling en uitslag. Hiertoe dient de kandidaat binnen 10 schooldagen nadat de uitslag schriftelijk is meegedeeld zijn bezwaarschrift in bij de directeur. Na ontvangst zal de directeur binnen 10 werkdagen zijn beslissing kenbaar maken.
12. Inzage in PTA onderdelen kan alleen samen met de vakdocent, op afspraak.
13. De kandidaat kan bij de in artikel 2, lid zes, genoemde commissie van beroep tegen de beslissing van de directeur in beroep gaan. Artikel 2, lid 7, is overeenkomstig van toepassing.

Artikel 18. Herexamen schoolexamen

[Artikel 3.16 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat één of meer vakken, waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen. Het herschoolexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Voor een kandidaat, die eindexamen v.m.b.o. theoretische leerweg aflegt, kan het bevoegd gezag dit recht in elk geval verlenen voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.
3. De kandidaat meldt zijn herexamen schoolexamen op een daarvoor in de jaarkalender aangegeven moment, schriftelijk (digitaal), onder vermelding van het vak, dat hij wil herkansen, aan bij de secretaris van het eindexamen.
4. Het herexamen schoolexamen omvat de door de examencommissie aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
5. Het herexamen schoolexamen vindt op een daarvoor in de jaarkalender aangegeven moment plaats, doch uiterlijk een week voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
6. De examencommissie stelt vast hoe het cijfer van het herexamen schoolexamen in dat vak wordt bepaald.
7. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen schoolexamen in dat vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Hoofdstuk IV Centraal examen

Artikel 19. Centraal examen in eerder leerjaar

1. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. ([Artikel 2.56 Wet voortgezet onderwijs 2020](#), 4e lid)
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 20. Regels omtrent het centraal examen

1. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.
2. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
3. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
4. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

Artikel 21. Verhinderung centraal examen

[Artikel 3.29 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens te voltooien [Artikel 3.29 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor toetsen en examens.
4. Indien het bevoegd gezag op grond van [Artikel 3.27 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#), zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College van toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

Hoofdstuk V Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 22. Eindcijfer eindexamen

Artikel 3.32 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 23. Uitslag eindexamen havo en vwo

Artikel 3.34 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. De kandidaat die eindexamen havo of vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij: voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - 4°. voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel alsmede voor de maatschappelijke stage, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers

van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: culturele en kunstzinnige vorming, maatschappijleer en het profielwerkstuk.

3. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
4. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 25 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 25, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 24. Uitslag eindexamen leerwegen vmbo

Artikel 3.35 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - 1°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - 2°. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - 3°. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde en vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald;
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 25 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 25, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 25. Herkansing centraal examen

Artikel 3.38 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 21, eerste lid, van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 23, vierde lid, of artikel 24, tweede lid, de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste leerjaar of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 26. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijke niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau

[Artikel 3.37 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.

Artikel 27. Duplicaten en afgifte verklaringen

[Artikel 3.51 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, vrijstellingsbewijzen en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.

Hoofdstuk VI Overige bepalingen

Artikel 28. Afwijking wijze van examineren

[Artikel 3.54 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

[Artikel 3.55 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 29. Inzage centraal examenwerk

1. Iedere (oud)examenkandidaat kan de directeur binnen de bewaartermijn schriftelijk verzoeken om inzage in haar/zijn eigen centraal examenwerk.
2. De directeur wijst schriftelijk een inzagemoment toe.
3. De inzage van het eigen centraal examenwerk vindt onder leiding van de examensecretaris plaats. Betreft de inzage het centraal examenwerk van het vak van de examensecretaris dan wordt deze vervangen door de plaatsvervangend examensecretaris.
4. De (oud)examenkandidaat kan zich bij de inzage van haar/zijn eigen centraal examenwerk door een door haar/hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
5. De (oud)examenkandidaat mag tijdens de inzage de beschikking hebben over het correctievoorschrift. Tevens kan de (oud)examenkandidaat vragen om een kopie van haar/zijn centraal examenwerk.
6. Een aanwijsbare fout bij de correctie meldt de (oud)examenkandidaat 24 uur voor afloop van het aanmeldingsmoment voor het tweede tijdvak, respectievelijk het derde tijdvak, schriftelijk en onderbouwd met argumenten bij de directeur.

7. De eerste corrector kijkt op verzoek van de directeur of op grond van de argumenten van de (oud)examenkandidaat of naar zijn eigen mening een aanpassing van de score aan de orde is.
8. De eerste corrector voert overleg met de tweede corrector over de eventuele aanpassing van de score. Het resultaat van dit overleg wordt schriftelijk vastgelegd en aan de directeur medegedeeld.
9. Alleen als beide correctoren in overleg tot de conclusie komen dat de score wordt aangepast, wordt deze aangepast.
10. De directeur past de uitslag aan en deelt deze de (oud)examenkandidaat mede.
11. Als beide correctoren van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat aan de (oud)examenkandidaat weten.
12. Tegen het in lid 9 en 11 genoemde besluit kan de (oud)examenkandidaat niet in beroep.

Artikel 30. Spreiding voltooiing eindexamen

Artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Artikel 25, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De directeur en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 23 of artikel 24.

Artikel 31. Versneld examen

In individuele gevallen bestaat de mogelijkheid om te onderzoeken of een leerling versneld examen kan afleggen voor een of meer vakken, met een maximum van alle vakken min één. (zie artikel 19) Dit betreft een discretionaire bevoegdheid van de directeur; de leerling kan aan deze bepaling geen rechten ontlenen. Indien wordt versneld, dan betekent dit dat er een maatwerk PTA wordt gevolgd, waardoor de leerling reeds in het voorexamenjaar het centraal eindexamen aflegt voor het betreffende vak of de betreffende vakken.

- a. Een verzoek tot versnellen wordt, per mail, aan het eind van het voorgaande leerjaar, doch uiterlijk eind september van het nieuwe schooljaar gericht aan teamleider bovenbouw door de coach. Deze neemt dit op met de vakdocent en examensecretaris.
- b. Wanneer er een positief advies ligt vanuit de school, krijgt de leerling een "aanvraag versneld examen formulier" en vult deze in, daarbij stelt de leerling

een plan van aanpak op met daarin de motivatie om te versnellen, alsmede een concreet plan om de vrijgekomen lesuren van het versnelde vak in te vullen in het schooljaar daarna. Het formulier en het plan van aanpak dient hij/zij in te leveren bij de teamleider bovenbouw.

- c. De leerling stemt af met de vakdocent van het examenvak in het examenjaar. Onder andere over de vraag hoe de PTA-onderdelen gemaakt moeten worden (route en data). Wijzigingen in het PTA mogen niet van invloed zijn op de inhoud van toetsen. De samenstelling, de volgorde of het tempo kunnen wel verschillen en met de vakdocent bepaald worden. Het maatwerk PTA wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de examensecretaris, waarna deze zal worden toegestuurd aan de inspectie en aan de MR.
- d. Mocht het resultaat van het versneld afgelegde centraal examen voor het betreffende vak tegenvallen, dan is een herkansing van het centraal examen mogelijk. De leerling kan evenwel slechts één vak herkansen; versnellen levert geen extra herkansing op. De beslissing voor de herkansing van het centraal examen mag uitgesteld worden totdat alle examenvakken zijn afgesloten (in het schooljaar daarna). De leerling kan dan op grond van de slaag-zakregeling beslissen welk vak hij/zij herkanst.
- e. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
- f. De school behoudt zich het recht voor om een leerling die aan het versnellen is, op grond van tegenvallende resultaten of leerhouding/motivatie, alsnog terug te trekken bij DUO in april/mei van het betreffende examenjaar, dus voordat er versneld examen wordt gedaan.

Artikel 32. Examenvak op hoger niveau

In individuele gevallen bestaat de mogelijkheid om te onderzoeken of een leerling een examenvak op hoger niveau kan afleggen voor een of meer vakken, met een maximum van alle vakken min één. Dit betreft een discretionaire bevoegdheid van de directeur; de leerling kan aan deze bepaling geen rechten ontleen. Indien een examenvak op een hoger niveau wordt afgelegd, dan betekent dit dat er een maatwerk PTA wordt gevolgd tot aan de afname van het examen op hoger niveau.

- a. Een verzoek om een examenvak op hoger niveau af te leggen wordt, per mail, aan het eind van het voorgaande leerjaar, doch uiterlijk eind september van het nieuwe schooljaar gericht aan teamleider bovenbouw door de coach. Deze neemt dit op met de vakdocent en examensecretaris.
- b. Wanneer er een positief advies ligt vanuit de school, krijgt de leerling een "aanvraag examenvak op hoger niveau formulier" en vult deze in, daarbij stelt de leerling een plan van aanpak op met daarin de motivatie om een examenvak op hoger niveau af te leggen. Het formulier en het plan van aanpak dient hij/zij in te leveren bij de teamleider bovenbouw.
- c. De leerling stemt af met de vakdocent van het examenvak in het examenjaar. Onder andere over de vraag hoe de PTA-onderdelen gemaakt moeten worden (route en data). Wijzigingen in het PTA mogen niet van invloed zijn op de inhoud van toetsen. De samenstelling, de volgorde of het tempo kunnen wel verschillen en met de vakdocent bepaald worden. Het maatwerk PTA wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de examensecretaris, waarna deze zal worden toegestuurd aan de inspectie en aan de MR.
- d. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van het eindexamen in een vak op een hoger niveau, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van de

schoolsoort van inschrijving. Deze terugvaloptie gaat niet ten koste van een herkansing.

- e. De school behoudt zich het recht voor om een leerling die een examenvak op hoger niveau volgt, op grond van tegenvallende resultaten of leerhouding/motivatie, alsnog terug te trekken bij DUO in april/mei van het betreffende examenjaar, dus voordat er versneld examen wordt gedaan.

Artikel 33. Overgangsbepaling schoolexamen rekenen

Artikel 12.45 Wet voortgezet onderwijs 2020

1. Het eindexamen vmbo en havo omvat voor leerlingen die geen eindexamen afleggen in het vak wiskunde een schoolexamen rekenen.
2. In afwijking van het eerste lid is een kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die het schoolexamen rekenen heeft afgelegd zoals dit op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen is vastgesteld voor het eindexamen vmbo, bij het afleggen van het eindexamen in een andere leerweg van het vmbo, vrijgesteld van het schoolexamen rekenen.
3. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo.
4. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
5. Indien de kandidaat is vrijgesteld van het schoolexamen rekenen op grond van het tweede lid, wordt het schoolexamen rekenen vermeld op een bijlage bij de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.
6. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op het eindcijfer van het vak wiskunde, indien de kandidaat het eindexamen wiskunde heeft afgelegd, het eindcijfer voor wiskunde niet is betrokken in de uitslagbepaling en de kandidaat bedenkingen heeft geuit tegen het opnemen van het eindcijfer van het vak wiskunde op de cijferlijst.
7. Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Hoofdstuk VII Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 34. Inwerkingtreding

Dit 'Kader eindexamenreglementen 2025-2026' treedt in werking met ingang van 1 augustus 2025.

Artikel 35. Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als: 'Kader eindexamenreglementen 2025-2026 OVO Fryslân-Noord te Leeuwarden'

Kollum, september 2025

Bea Kroeze, locatiedirecteur OSG Piter Jelles !mpulse Kollum

Bijlage 1

Procedure aantekenen van beroep

Wanneer een kandidaat het niet eens is met de beslissing van de directeur dan kan deze tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep

Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk (per post of e-mail) ingesteld bij de commissie van beroep.

Dit kan via:

Secretariaat College van Bestuur,
Postbus 9002
8903 LA Leeuwarden

Of per e-mail: cvb@ovofn.nl

De procedure

De Commissie van Beroep wordt gevormd door:

- het lid van het College van Bestuur van OVO Fryslân-Noord, voorzitter
- een directeur van een school (locatie) van OSG Piter Jelles of Simon Vestdijk*
- een lid van de MR uit bij voorkeur de oudergeleding

De coördinator eindexamens van OVO Fryslân-Noord treedt op als notulant van de commissie van beroep.

* De commissie wordt samengesteld nadat een beroep is aangetekend door een examenkandidaat of zijn/haar wettelijke vertegenwoordigers. De in de commissie te benoemen directeur kan niet de directeur zijn van de school waar de examenkandidaat examen doet.

Ontvankelijkheid van het beroep

Wanneer het beroepschrift tijdig en volledig is ontvangen, stuurt de Commissie van Beroep een ontvangstbevestiging. Wanneer er niet aan de gestelde regels van tijdigheid wordt voldaan, kan hiervoor een reden worden gegeven en/of het beroepschrift worden aan gevuld. Bij het ontbreken van een tijdige reactie kan het beroepschrift niet-ontvankelijk verklaard worden. Dit betekent dat het beroepschrift niet meer in behandeling wordt genomen.

Poging tot minnelijke schikking

Alvorens het beroepschrift in behandeling wordt genomen, gaat de voorzitter van de Commissie van Beroep binnen 5 werkdagen na of de kwestie in der minne kan worden geschikt, wat een poging tot minnelijke schikking wordt genoemd. Het beroepschrift wordt besproken met de directeur die de beslissing heeft genomen en verzoekt hem of haar, in overleg met alle betrokkenen, binnen 5 werkdagen na te gaan of de zaak alsnog naar tevredenheid van betrokkenen kan worden opgelost.

Behandeling beroep

Indien een minnelijke schikking niet mogelijk is gebleken, wordt het beroepschrift in behandeling genomen. Beide partijen worden vervolgens opgeroepen voor een hoorzitting (op locatie of online) waar partijen zich kunnen laten bijstaan. De partijen kunnen zich bijvoorbeeld laten bijstaan door een ouder/verzorger of raadsman/vrouw.

Na de hoorzitting neemt de Commissie van Beroep een beslissing. Deze beslissing wordt binnen 3 werkweken na ontvangst van het beroepschrift genomen, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan:

- de kandidaat
- de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is
- de directeur
- de inspectie

Bijlage 2

Taken examensecretaris op hoofdlijnen

De WVO 2020 noemt als expliciete taken van de examensecretaris de volgende:

- Het ondersteunen van de rector of directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
- Het ondersteunen van de rector of directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
- Het ondersteunen van de rector of directeur bij de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen;
- Het (samen met de rector of directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
- Het (samen met de rector of directeur) tekenen van de diploma's, cijferlijsten, getuigschriften en certificaten.
- Het Uitvoeringsbesluit WVO vermeldt hierop aanvullend: Het (samen met de rector of directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen.

Bron: VO – raad